

**СПОЉНА
ТРГОВИНА**
EXTERNAL TRADE

20 Спољна трговина

External trade

Методолошка објашњења

<i>Methodological explanations</i>	378

ТАБЕЛЕ

TABLES

20.1. Биланс робне размјене са иностранством у КМ <i>External trade balance in KM</i>	380
20.2. Биланс робне размјене са иностранством у EUR <i>External trade balance in EUR</i>	381
20.3. Вриједност извоза према КД <i>Value of export according to the Classification of activities</i>	382
20.4. Вриједност увоза према КД <i>Value of import according to the Classification of activities</i>	382
20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023. <i>Value of export and import according to the Classification of activities, 2023</i>	383
20.6. Извоз и увоз према економској намјени <i>Export and import by intended use</i>	384
20.7. Вриједност извоза и увоза према статистичким процедурама <i>Value of export and of import according to statistical procedures</i>	385
20.8. Вриједност извоза према Стандардној међународној трговинској класификацији <i>Value of export according to the Standard International Trade Classification</i>	385
20.9. Вриједност увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији <i>Value of import according to the Standard International Trade Classification</i>	386
20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023. <i>Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023</i>	387
20.11. Вриједност извоза по економским групацијама земаља <i>Value of export by economical classification of countries</i>	389
20.12. Вриједност увоза по економским групацијама земаља <i>Value of import by economical classification of countries</i>	390
20.13. Извоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023. <i>Export by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023</i>	391
20.14. Увоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023. <i>Import by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023</i>	392
20.15. Вриједност извоза по земљама <i>Value of export by country</i>	393
20.16. Вриједност увоза по земљама <i>Value of import by country</i>	394
20.17. Вриједност извоза важнијих производа <i>Value of export of principal articles</i>	396
20.18. Количина извоза важнијих производа, 2023. <i>Quantity of export of principal articles, 2023</i>	397
20.19. Вриједност увоза важнијих производа <i>Value of import of principal articles</i>	398
20.20. Количина увоза важнијих производа, 2023. <i>Quantity of import of principal articles, 2023</i>	400
20.21. Вриједност извоза према Хармонизованом систему <i>Value of export according to the Harmonized system</i>	401
20.22. Вриједност увоза према Хармонизованом систему <i>Value of import according to the Harmonized system</i>	402
20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023. <i>Value of export and import according to the Harmonized system, 2023</i>	403

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-20.1. Биланс робне размјене са иностранством <i>External trade balance</i>	407
Г-20.2. Структура вриједности извоза и увоза најзаступљенијих производа према одсјецима СТМК, 2023. <i>Structure of export and import value of the most represented products according to divisions of SITC, 2023</i>	407
Г-20.3. Структура вриједности извоза и увоза по економским групацијама земаља, 2023. <i>Structure of value of export and import by economical classification of countries, 2023</i>	408
Г-20.4. Земље са највећим учешћем у обиму размјене са Републиком Српском, 2023. <i>Countries with the highest share in the volume of trade with Republika Srpska, 2023</i>	408

ОБЈАВЉИВАЊЕ

PUBLISHING

Годишње публикације:	Спољна трговина, тематски статистички билтен Ово је Република Српска Статистички годишњак Републике Српске	Annual publications:	<i>External Trade, thematic statistical bulletin This is Republika Srpska Statistical Yearbook of Republika Srpska</i>
Тромјесечне публикације:	Индекси извозних и увозних цијена Републике Српске, статистичко саопштење	Quarterly publications:	<i>Export and import price indices of Republika Srpska, statistical release</i>
Мјесечне публикације:	Робна размјена Републике Српске с иностранством (увоз и извоз), статистичко саопштење Мјесечни статистички преглед	Monthly publications:	<i>External trade of Republika Srpska (import and export), statistical release Monthly Statistical Review</i>

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Извор података за статистику спољне трговине је царински документ, Јединствена царинска исправа о увозу и извозу робе (ЈЦИ).

Јединствена царинска исправа је документ који декларант (пословни субјект или друга овлашћена особа, нпр. шпедитер) подноси царинарници приликом царинења робе. У ЈЦИ се уписују подаци везани за поступак царинења и подаци везани за потребе статистике и осталих корисника.

За прикупљање и контролу исправности јединствених царинских исправа одговорна је Управа за индиректно опорезивање БиХ – Одјељење за царине. Републички завод за статистику преузима од Управе за индиректно опорезивање контролисане јединствене царинске исправе, припремљене за аутоматску обраду података и статистички их обрађује и објављује у складу са међународним препорукама.

Подаци за 2001, 2002, 2003. и 2004. годину преузети су од Републичке управе царина Републике Српске. Од 2005. године, подаци се преузимају од Управе за индиректно опорезивање БиХ.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о увозу и извозу односе се на пословне субјекте са сједиштем у Републици Српској.

Статистика спољне трговине обухвата сав промет робе која се извози из земље и која се увози у земљу, а која је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

У складу са европским стандардима, подаци се обухватају према систему специјалне трговине, што значи да се поред редовног извоза и увоза, обухвата и извоз и увоз по основу процеса оплеменења, тј. обрада и дорада, а искључује се привремени извоз и увоз.

Из укупне вриједности увоза и извоза искључен је увоз и извоз остварен од стране физичких лица.

Дефиниције

Извозне вриједности обрачунавају се према FOB паритету (Franco on Board). FOB паритет подразумева да се фактурна вриједност умањује за транспортне трошкове и друге трошкове од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у иностранству, уколико је уговорено да се испорука робе врши у иностранству. Уколико је уговорено да се испорука робе врши у земљи, фактурна вриједност се увећава за трошкове настале од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Source of data for external trade statistics is Single Administrative Document (SAD) on import and export of goods.

Single Administrative Document is a document submitted by declarant (business entity or other authorised person, e.g. shipping agent) to the custom office for the customs clearance. Data for customs clearance and data for statistical and other users needs are recorded in Single Administrative Document.

Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina – Customs department is responsible for collection and control of the validity of Single Administrative Document. From Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina Republika Srpska Institute of Statistics takes over controlled Single Administrative Documents prepared for automatic data processing and exposes them to further statistical processing and publishing in accordance with international methodological recommendations.

Republic Customs Administration provided the data for 2001, 2002, 2003 and 2004. Since 2005, data are obtained from Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina.

Coverage and comparability of data

The data on import and export concern business entities registered in Republika Srpska.

External trade statistics covers total turnover of goods exported from country and imported into it, homogenous by type, country of origin, destination, way of payment, and time (moment) of border crossing.

Keeping with European standards, data are covered according to the system of special trade, which means that, in addition to regular export and import, it covers also export and import based on further processing, while temporary export and import are excluded.

Export and import realised by physical persons are excluded from the total value of export and import.

Definitions

Exporting values are calculated according to the FOB parity (Franco on Board). FOB parity means that invoice value is decreased for transport cost and other costs from Bosnia and Herzegovina borders to place of delivery abroad, if delivery is contracted abroad. If delivery is contracted within the country, invoice value is increased for costs from place of delivery to Bosnia and Herzegovina borders.

Увозне вриједности обрачунавају се према CIF паритету (Cost, Insurance and Freight). CIF паритет подразумева да се фактурна вриједност увећава за трошкове транспорта и друге трошкове од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине, уколико је уговорено да се роба испоручује у иностранству. Уколико је уговорено да се роба испоручује у земљи, фактурна вриједност се умањује за трошкове настале од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у земљи.

Класификације и номенклатуре

За прикупљање података о извозу и увозу робе и декларисање у поступку царинења, користи се Хармонизовани систем назива и бројчаног означавања роба Свјетске царинске организације (ХС).

ХС номенклатура садржи одјељке, главе, тарифне бројеве и тарифне ознаке, са називима роба и њима одговарајућим бројчаним шифрама. Садржи 21 одјељак и 97 глава. Тарифна ознака Царинске тарифе БиХ има десет цифара. Прихваћена је усклађеност седме и осме цифре са номенклатуром ЕУ, а девета и десета цифра служе за потребе даљег рашчлањивања у оквиру потреба БиХ.

Основна класификација за исказивање роба у статистици спољне трговине је Стандардна међународна трговинска класификација – СМТК rev.4, базирана на Хармонизованом систему.

Подаци из спољне трговине исказани су и према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

Као **партнер земља** у случају увоза узима се земља поријекла робе, а у случају извоза земља одредишта.

Груписање земаља извршено је према Геономенклатури ЕУ ИСО алфа нумеричком систему класификације земаља.

Importing values are calculated according to the CIF parity (Cost, Insurance and Freight). CIF parity means that invoice value is increased for costs of transport and other costs from place of delivery to Bosnia and Herzegovina borders, if delivery is contracted abroad. If delivery is contracted within the country, invoice value is decreased for costs from Bosnia and Herzegovina borders to place of delivery in the country.

Classifications and nomenclatures

Harmonized Commodity description and coding System of World Custom Organization (HS) is used for collection of data on export and import of goods and declaring in custom procedure.

The HS nomenclature includes sections, headings, tariff numbers and tariff label, with names of goods and respective numerical codes. The HS has 21 sections and 97 headings. The tariff label of the Bosnia and Herzegovina Customs Tariff consists of 10 digits and accordingly, the seventh and eight digits are harmonized with the EU nomenclature. However, the ninth and tenth digits are to be used for further classification to meet Bosnia and Herzegovina specific needs.

Main classification for presenting the goods in external trade statistics is Standard International Trade Classification – SITC rev.4, based on the Harmonised system.

Data on external trade are given according to the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, which is in content and structure completely harmonized with EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2.

Partner country for import is a country of origin, and for export it is a country of last known destination.

in accordance with the internationally accepted standards, Geonomenclature EU ISO (alpha code) is applied for nomenclature of the states.

20.1. Биланс робне размјене са иностранством у КМ
External trade balance in KM

хил. КМ / thous. KM

	Извоз Export		Увоз Import		Обим робне размјене Volume of trade	Салдо робне размјене Balance of trade	Покривеност увоза извозом у % Coverage of export with import in %
	укупно total	ланчани индекси chain indices	укупно total	ланчани индекси chain indices			
	1	2	3	4			
2001	598 829	...	1 697 455	...	2 296 284	-1 098 626	35,3
2002	565 647	94,5	2 164 367	127,5	2 730 014	-1 598 720	26,1
2003	610 668	108,0	2 277 608	105,2	2 888 276	-1 666 940	26,8
2004	842 920	138,0	2 702 771	118,7	3 545 691	-1 859 851	31,2
2005	1 130 518	134,1	2 953 177	109,3	4 083 695	-1 822 659	38,3
2006	1 540 236	136,2	2 760 163	93,5	4 300 399	-1 219 927	55,8
2007	1 671 601	108,5	3 347 925	121,3	5 019 526	-1 676 324	49,9
2008	1 921 837	115,0	4 146 519	123,9	6 068 356	-2 224 682	46,3
2009	1 672 915	87,0	3 567 879	86,0	5 240 794	-1 894 964	46,9
2010	2 177 809	130,2	4 053 084	113,6	6 230 893	-1 875 275	53,7
2011	2 560 808	117,6	4 577 526	112,9	7 138 334	-2 016 718	55,9
2012	2 374 737	92,7	4 487 548	98,0	6 862 285	-2 112 811	52,9
2013	2 604 090	109,7	4 557 635	101,6	7 161 725	-1 953 545	57,1
2014	2 692 013	103,4	4 946 061	108,5	7 638 074	-2 254 048	54,4
2015	2 613 924	97,1	4 369 179	88,3	6 983 103	-1 755 255	59,8
2016	2 869 101	109,8	4 426 945	101,3	7 296 046	-1 557 844	64,8
2017	3 476 093	121,2	4 899 081	110,7	8 375 174	-1 422 988	71,0
2018	3 741 823	107,6	5 222 270	106,6	8 964 093	-1 480 447	71,7
2019	3 610 386	96,5	4 782 190	91,6	8 392 576	-1 171 804	75,5
2020	3 393 236	94,0	4 472 288	93,5	7 865 524	-1 079 052	75,9
2021	4 429 259	130,5	5 580 523	124,8	10 009 782	-1 151 264	79,4
2022	5 434 500	122,7	7 178 274	128,6	12 612 774	-1 743 774	75,7
2023	5 185 045	95,4	7 040 142	98,1	12 225 187	-1 855 097	73,6

20.2. Биланс робне размјене са иностранством у EUR¹⁾
External trade balance in EUR¹⁾

хиљ. EUR / thous. EUR

	Извоз Export		Увоз Import		Обим робне размјене Volume of trade	Салдо робне размјене Balance of trade	Покривеност увоза извозом у % Coverage of export with import in %
	укупно total	ланчани индекси chain indices	укупно total	ланчани индекси chain indices			
	1	2	3	4			
2001	306 181	...	867 908	...	1 174 089	-561 727	35,3
2002	289 215	94,5	1 106 640	127,5	1 395 855	-817 425	26,1
2003	312 234	108,0	1 164 541	105,2	1 476 775	-852 307	26,8
2004	430 985	138,0	1 381 926	118,7	1 812 911	-950 941	31,2
2005	578 033	134,1	1 509 958	109,3	2 087 991	-931 925	38,3
2006	787 522	136,2	1 411 270	93,5	2 198 792	-623 748	55,8
2007	854 689	108,5	1 711 793	121,3	2 566 482	-857 104	49,9
2008	982 635	115,0	2 120 114	123,9	3 102 749	-1 137 479	46,3
2009	855 361	87,0	1 824 256	86,0	2 679 617	-968 895	46,9
2010	1 113 513	130,2	2 072 340	113,6	3 185 853	-958 827	53,7
2011	1 309 341	117,6	2 340 488	112,9	3 649 829	-1 031 147	55,9
2012	1 214 202	92,7	2 294 482	98,0	3 508 684	-1 080 280	52,9
2013	1 331 470	109,7	2 330 318	101,6	3 661 788	-998 848	57,1
2014	1 376 425	103,4	2 528 920	108,5	3 905 345	-1 152 495	54,4
2015	1 336 498	97,1	2 233 960	88,3	3 570 458	-897 462	59,8
2016	1 466 971	109,8	2 263 496	101,3	3 730 467	-796 525	64,8
2017	1 777 325	121,2	2 504 899	110,7	4 282 224	-727 574	71,0
2018	1 913 193	107,6	2 670 145	106,6	4 583 338	-756 952	71,7
2019	1 845 990	96,5	2 445 133	91,6	4 291 123	-599 143	75,5
2020	1 734 961	94,0	2 286 679	93,5	4 021 640	-551 718	75,9
2021	2 264 679	130,5	2 853 320	124,8	5 117 999	-588 641	79,4
2022	2 778 658	122,7	3 670 250	128,6	6 448 908	-891 592	75,7
2023	2 651 112	95,4	3 599 623	98,1	6 250 735	-948 511	73,6

¹⁾ Просјечан годишњи курс KM/EUR=1,9558 (Извор: Централна банка Босне и Херцеговине)
Annual average exchange rate KM/EUR=1,9558 (Source: Central Bank of Bosnia and Herzegovina)

20.3. Вриједност извоза према КД
Value of export according to the Classification of activities

хиљ. КМ / thous. KM

Подручја КД Sections of activity classification	Извоз / Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
A Пољопривреда, шумарство и риболов / Agriculture, forestry and fishing	105 316	122 036	157 770	159 099	146 109	137 519	121 364	137 326	152 815	148 958
B Вађење руда и камена / Mining and quarrying	71 240	55 278	57 533	77 872	71 574	51 100	69 614	74 591	109 360	123 526
C Прерађивачка индустрија / Manufacturing	2 303 461	2 304 518	2 508 904	2 926 103	3 178 829	3 099 669	2 888 364	3 754 675	4 596 961	4 261 854
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air-conditioning supply	114 094	60 763	75 476	246 975	285 844	263 887	250 291	358 941	455 475	540 245
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности сана- ције (ремедијације) животне средине / Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	95 356	69 526	67 558	63 501	56 541	55 262	59 602	97 210	110 986	105 347
J Информације и комуникације / Information and communication	2 395	1 803	1 860	2 540	2 927	2 929	3 973	6 455	8 789	5 055
M Стручне, научне и техничке дјелатности / Professional, scientific and technical activities	151	0	-	4	-	9	1	0	-	-
R Умјетност, забава и рекреација / Arts, entertainment and recreation	-	1	-	-	-	11	27	60	113	61
S Остале услужне дјелатности / Other service activities	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z Нераспоређено / Unclassified	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

20.4. Вриједност увоза према КД
Value of import according to the Classification of activities

хиљ. КМ / thous. KM

Подручја КД Sections of activity classification	Увоз / Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
A Пољопривреда, шумарство и риболов / Agriculture, forestry and fishing	220 662	236 729	249 221	244 659	210 444	196 508	194 939	218 248	311 999	282 911
B Вађење руда и камена / Mining and quarrying	1 066 122	681 188	575 883	680 734	695 150	96 016	44 816	72 613	146 908	96 747
C Прерађивачка индустрија / Manufacturing	3 599 918	3 408 818	3 547 887	3 897 030	4 225 426	4 404 443	4 169 015	5 170 135	6 549 857	6 611 030
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air-conditioning supply	35 558	20 208	31 126	54 298	69 521	64 176	42 328	95 078	140 997	21 357
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности сана- ције (ремедијације) животне средине / Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6 385	3 197	2 118	5 042	4 263	3 056	2 064	3 518	2 610	3 141
J Информације и комуникације / Information and communication	16 541	18 090	19 054	16 869	17 183	17 875	18 737	20 671	25 327	24 735
M Стручне, научне и техничке дјелатности / Professional, scientific and technical activities	811	902	1 630	436	130	72	323	188	141	95
R Умјетност, забава и рекреација / Arts, entertainment and recreation	53	42	24	13	152	45	68	70	433	114
S Остале услужне дјелатности / Other service activities	2	3	2	-	-	-	-	-	2	13
Z Нераспоређено / Unclassified	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-

20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023.
Value of export and import according to the Classification of activities, 2023

Подручја и области КД <i>Sections and divisions of activity classification</i>	хилј. КМ / thous. KM	
	Извоз <i>Export</i>	Увоз <i>Import</i>
УКУПНО / TOTAL	5 185 045	7 040 142
A Пољопривреда, шумарство и риболов / Agriculture, forestry and fishing	148 958	282 911
01 Биљна и сточарска производња, лов и припадајуће услужне дјелатности / Crop and animal production, hunting and related service activities	50 317	270 416
02 Шумарство и сјеча дрвета / Forestry and logging	86 393	6 621
03 Риболов и аквакултура / Fishing and aquaculture	12 248	5 874
B Вађење руда и камена / Mining and quarrying	123 526	96 747
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / Mining of coal and lignite (black coal)	57 341	8 173
06 Вађење сирове нафте и природног гаса / Extraction of crude petroleum and natural gas	2 909	36 452
07 Вађење руда метала / Mining of metal ores	50 946	23 064
08 Вађење осталих руда и камена / Other mining and quarrying	12 330	29 058
C Прерађивачка индустрија / Manufacturing	4 261 854	6 611 030
10 Производња прехранбених производа / Manufacture of food products	243 010	894 718
11 Производња пића / Manufacture of beverages	29 615	87 898
12 Производња дуванских производа / Manufacture of tobacco products	-	12 887
13 Производња текстила / Manufacture of textiles	59 054	252 619
14 Производња одјеће / Manufacture of wearing apparel	298 837	294 088
15 Производња коже и производа од коже / Manufacture of leather and related products	540 666	272 499
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	424 137	109 790
17 Производња папира и производа од папира / Manufacture of paper and paper products	149 449	183 115
18 Штапање и умножавање снимљених записа / Printing and reproduction of recorded media	187	387
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / Manufacture of coke and refined petroleum products	30 191	643 093
20 Производња хемикалија и хемијских производа / Manufacture of chemicals and chemical products	349 723	568 006
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	39 050	272 510
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / Manufacture of rubber and plastic products	179 298	387 846
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / Manufacture of other non-metallic mineral products	43 759	166 698
24 Производња базних метала / Manufacture of basic metals	273 819	411 355
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	513 938	250 226
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / Manufacture of computer, electronic and optical products	35 245	243 252
27 Производња електричне опреме / Manufacture of electrical equipment	289 230	405 046
28 Производња машина и опреме, д.н. / Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	339 454	598 127
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	85 523	360 929
30 Производња осталих саобраћајних средстава / Manufacture of other transport equipment	21 810	17 393
31 Производња намјештаја / Manufacture of furniture	295 382	57 649
32 Остала прерађивачка индустрија / Other manufacturing	20 476	120 898
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air-conditioning supply	540 245	21 357
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air conditioning supply	540 245	21 357
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105 347	3 141
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала / Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	105 347	3 141

20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023.

Value of export and import according to the Classification of activities, 2023

хиљ. КМ / thous. KM

Подручја и области КД Sections and divisions of activity classification	Извоз Export	Увоз Import
J Информације и комуникације / Information and communication	5 055	24 735
58 Издавачке дјелатности / Publishing activities	5 055	24 735
59 Производња филмова, видео филмова и телевизијског програма, дјелатности снимања звучних записа и издавање музичких записа / Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	-	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / Professional, scientific and technical activities	-	95
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности; техничко испитивање и анализа / Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	-	47
74 Остале стручне, научне и техничке дјелатности / Scientific research and development	-	48
R Умјетност, забава и рекреација / Arts, entertainment and recreation	61	114
90 Креативне, умјетничке и забавне дјелатности / Creative, arts and entertainment activities	61	101
91 Библиотеке, архиви, музеји и остале културне дјелатности / Libraries, archives, museums and other cultural activities	-	13
S Остале јавне комуналне, друштвене и личне услужне дјелатности / Other community, social and personal service activities	-	13
96 Остале личне услужне дјелатности / Other personal service activities	-	13
Z Неразврстано / Unclassified	-	-

20.6. Извоз и увоз према економској намени

Export and import by intended use

хиљ. КМ / thous. KM

ГИГ / MIG	Извоз Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Енергија / Energy	412 746	226 640	207 573	399 598	459 874	315 482	270 214	404 619	528 728	630 686
Интермедијарни производи, осим енергије / Intermediate goods, except energy	1 047 297	1 126 366	1 250 891	1 551 958	1 655 033	1 600 566	1 442 280	1 955 806	2 443 083	2 043 909
Капитални производи / Capital goods	200 484	221 065	252 590	287 707	334 659	400 842	405 906	521 554	650 707	724 561
Трајни производи за широку потрошњу / Durable consumer goods	191 663	209 947	242 121	263 825	278 178	262 436	273 942	347 194	390 481	340 414
Нетрајни производи за широку потрошњу / Non-durable consumer goods	636 603	636 541	688 739	747 862	792 879	835 331	815 927	959 034	1 148 796	1 186 055
Нераспоредијено / Not elsewhere classified	203 218	193 365	227 188	225 143	221 200	195 730	184 967	241 052	272 704	259 420

(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

ГИГ / MIG	Увоз Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Енергија / Energy	1 160 709	747 977	680 571	799 368	820 607	349 258	299 679	489 651	953 237	709 075
Интермедијарни производи, осим енергије / Intermediate goods, except energy	1 535 797	1 518 399	1 616 133	1 802 341	1 948 957	1 904 698	1 727 912	2 203 723	2 800 772	2 619 380
Капитални производи / Capital goods	821 583	633 295	618 528	738 240	838 939	827 486	757 454	914 407	1 031 754	1 219 175
Трајни производи за широку потрошњу / Durable consumer goods	99 709	101 107	111 996	115 102	122 981	131 283	119 994	152 301	167 480	162 459
Нетрајни производи за широку потрошњу / Non-durable consumer goods	1 083 800	1 109 435	1 127 668	1 177 011	1 251 461	1 351 910	1 351 119	1 577 743	1 884 520	2 019 045
Нераспоредијено / Not elsewhere classified	244 463	258 965	272 048	267 020	239 324	217 555	216 130	242 696	340 513	311 008

20.7. Вриједност извоза и увоза према статистичким процедурама
Value of export and of import according to statistical procedures

хиљ. КМ / thous. КМ

Статистичке процедуре Statistical procedures	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПАН ИЗВОЗ / TOTAL EXPORT	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
1 Редован извоз / Regular export	1 809 740	1 715 730	1 968 537	2 441 481	2 609 818	2 453 130	2 374 423	3 188 817	3 882 047	3 683 411
2 Извоз након унутрашње обраде / Export after inward processing	878 585	893 501	896 108	1 030 678	1 127 772	1 152 769	1 013 967	1 234 452	1 543 600	1 496 417
3 Извоз на вањску обраду / Export for outward processing	3 688	4 693	4 455	3 935	4 233	4 487	4 847	5 990	8 853	5 218
УКУПАН УВОЗ / TOTAL IMPORT	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
1 Редован увоз / Regular import	4 400 577	3 826 028	3 875 833	4 272 602	4 521 653	4 101 653	3 876 339	4 842 152	6 197 243	6 205 155
2 Увоз на унутрашњу обраду / Import for inward processing	542 309	540 391	547 645	623 621	697 041	676 703	592 765	733 021	972 383	829 692
3 Увоз након вањске обраде / Import after outward processing	3 175	2 760	3 467	2 858	3 576	3 834	3 184	5 349	8 648	5 295

20.8. Вриједност извоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of export according to the Standard International Trade Classification

хиљ. КМ / thous. КМ

Сектори СМТК Sections SITC	Извоз / Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
0 Храна и живе животиње / Food and live animals	201 135	218 550	280 048	296 018	252 287	243 503	232 720	239 069	264 590	280 518
1 Пића и дуван / Beverages and tobacco	12 343	25 146	33 058	31 722	24 324	19 452	13 593	20 445	28 937	31 767
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / Crude materials, inedible, except fuels	515 332	521 078	528 284	632 090	649 962	546 963	497 275	686 128	825 128	673 312
3 Минерална горива и мазива / Mineral fuels, lubricants and related materials	413 223	226 905	207 905	400 735	459 923	315 483	270 244	404 700	528 818	630 809
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / Animal and vegetable oils, fats and waxes	320	247	3 071	8 105	1 248	1 125	954	1 619	2 264	1 650
5 Хемијски производи / Chemical and related products	133 457	139 036	216 260	292 001	340 369	368 268	275 051	407 997	533 939	413 977
6 Производи разврстани према материјалу / Manufactured goods classified chiefly by material	484 956	501 870	529 349	611 099	683 173	695 106	688 947	932 789	1 154 071	1 044 396
7 Машине и транспортна средства / Machinery and transport equipment	246 771	264 944	291 725	362 352	414 556	476 331	466 423	592 901	711 468	755 475
8 Разни готови производи / Miscellaneous manufactured goods	683 529	715 149	778 551	841 299	915 624	943 225	947 029	1 142 634	1 384 312	1 351 975
9 Производи и трансакције, неспоменути / Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC	946	998	851	672	355	930	1 000	976	972	1 166

20.9. Вриједност увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of import according to the Standard International Trade Classification

хил. KM / thous. KM

Сектори СМТК Sections SITC	Увоз / Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
0 Храна и живе животиње / Food and live animals	649 074	675 273	703 800	731 446	741 292	747 954	737 623	825 519	1 048 441	1 124 785
1 Пића и дуван / Beverages and tobacco	102 644	96 403	57 655	60 415	59 141	64 582	55 491	70 302	84 582	95 389
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / Crude materials, inedible, except fuels	146 816	153 662	150 938	173 354	193 418	183 544	142 775	188 953	256 814	220 482
3 Минерална горива и мазива / Mineral fuels, lubricants and related materials	1 162 634	749 713	682 620	801 681	823 354	352 506	303 017	492 853	956 940	716 462
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / Animal and vegetable oils, fats and waxes	16 997	18 835	34 275	68 022	62 111	39 179	6 864	9 400	14 157	10 517
5 Хемијски производи / Chemical and related products	579 183	596 775	647 658	671 033	718 774	714 444	722 781	845 674	1 083 916	983 122
6 Производи разврстани према материјалу / Manufactured goods classified chiefly by material	923 490	892 212	935 502	1 027 452	1 088 101	1 072 775	991 966	1 311 599	1 567 839	1 444 723
7 Машине и транспортна средства / Machinery and transport equipment	957 999	759 394	769 057	917 132	1 040 122	1 017 515	904 159	1 117 914	1 270 140	1 532 963
8 Разни готови производи / Miscellaneous manufactured goods	407 215	426 910	445 439	448 547	495 955	589 679	607 588	718 148	895 270	911 577
9 Производи и трансакције, неспоменуте / Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC	8	1	-	-	2	12	26	159	174	121

20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023.
Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023

хиљ. КМ / thous. КМ

Сектори и одсјеци СМТК Sections and divisions of SITC	Извоз Export	Увоз Import
УКУПНО / TOTAL	5 185 045	7 040 142
0 Храна и живе животиње / Food and live animals	280 518	1 124 785
00 Живе животиње / Live animals	1 598	33 145
01 Месо и прерађевине од меса / Meat and meat preparations	18 277	232 380
02 Млијечни производи и јаја / Dairy products and eggs	57 010	40 531
03 Рибе и прерађевине / Fish and preparations	29 834	23 566
04 Житарице и производи / Cereals and cereal preparations	71 562	249 805
05 Поврће и воће / Vegetables and fruit	51 862	123 582
06 Шећер, производи од шећера, мед / Sugars, sugar preparations and honey	655	34 544
07 Кафа, чај, какао, зачин / Coffee, tea, cocoa, spices, and manufactures thereof	18 387	130 679
08 Сточна храна (осим житарица у зрну) / Feeding stuff for animals (not including unmilled cereals)	1 962	160 927
09 Разни производи за храну / Miscellaneous edible products and preparations	29 371	95 627
1 Пића и дуван / Beverages and tobacco	31 767	95 389
11 Пића / Beverages	29 610	82 420
12 Дуван и производи од дувана / Tobacco and tobacco manufactures	2 158	12 968
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / Crude materials, inedible, except fuels	673 312	220 482
21 Коже сирове, крзна нештављена / Hides, skins and furskins, raw	14 836	5 778
22 Уљано сјемење и плодови / Oil-seeds and oleaginous fruits	4 091	3 018
23 Сирови каучук / Crude rubber	72	3 555
24 Плута и дрво / Cork and wood	403 909	59 320
25 Целулоза и отпацци од папира / Pulp and waste paper	7 423	47 411
26 Текстилна влакна и отпацци / Textile fibres and their wastes	619	24 720
27 Сирова гнојива и минерали / Crude fertilizers and crude minerals	12 338	29 191
28 Металне руде и отпацци / Metalliferous ores and metal scrap	226 664	25 612
29 Остале животињске и биљне материје д.н. / Crude animal and vegetable materials n.e.c.	3 359	21 877
3 Минерална горива и мазива / Mineral fuels, lubricants and related materials	630 809	716 462
32 Камени угаљ, кокс и брикети / Coal, coke and briquettes	58 823	9 198
33 Нафта и нафтни деривати / Petroleum, petroleum products and related materials	29 347	608 268
34 Плин, природни и индустријски / Gas, natural and manufactured	2 395	77 651
35 Електрична енергија / Electric current	540 245	21 345
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / Animal and vegetable oils, fats and waxes	1 650	10 517
41 Животињска уља и масти / Animal oils and fats	-	296
42 Чврсте биљне масти и уља / Fixed vegetable fats and oils	0	9 919
43 Животињска и биљна уља и масти, прерађени; воскови / Animal or vegetable fats and oils, processed; waxes of animal or vegetable origin	1 650	302
5 Хемијски производи / Chemical and related products	413 977	983 122
51 Органски хемијски производи / Organic chemicals	3 278	31 564
52 Неоргански хемијски производи / Inorganic chemicals	284 642	49 289
53 Производи за бојење и штављење / Dyeing, tanning and colouring materials	17 348	67 037
54 Медицински и фармацеутски производи / Medicinal and pharmaceutical products	37 922	262 238

20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023.

Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023

(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

Сектори и одсјеци CMTK Sections and divisions of SITC	Извоз Export	Увоз Import
55 Етерична уља, парфимеријски и тоалетни производи / <i>Essential oils and resinoids and perfume materials; toilet, polishing and cleansing preparations</i>	6 748	81 233
56 Вјештачка ђубрива / <i>Fertilizers (other than those of group 272)</i>	522	77 641
57 Пластичне твари у примарним облицима / <i>Plastics in primary forms</i>	2 412	157 210
58 Пластичне твари у осталим облицима / <i>Plastics in non-primary forms</i>	42 179	157 479
59 Хемијске твари и производи, неспоменути / <i>Chemical materials and products, n.e.c.</i>	18 926	99 431
6 Производи разврстани према материјалу / <i>Manufactured goods classified chiefly by material</i>	1 044 396	1 444 723
61 Кожа, производи од коже, крзна / <i>Leather, leather manufactures, n.e.c., and dressed furskins</i>	1 377	95 452
62 Гума и гумени производи / <i>Rubber manufactures, n.e.c.</i>	12 745	95 925
63 Производи од плута и дрвета / <i>Cork and wood manufactures (excluding furniture)</i>	132 843	56 135
64 Папир, картон, производи од целулозе / <i>Paper, paperboard and articles of paper pulp, of paper or of paperboard</i>	148 648	125 288
65 Предиво, тканине, текстилни производи / <i>Textile yarn, fabrics, made-up articles, n.e.c., and related products</i>	56 884	252 690
66 Производи од неметалних минерала / <i>Non-metallic mineral manufactures, n.e.c.</i>	32 506	156 207
67 Жељезо и челик / <i>Iron and steel</i>	85 731	297 368
68 Обојени метали / <i>Non-ferrous metals</i>	19 224	104 700
69 Производи од метала, остали / <i>Manufactures of metals, n.e.c.</i>	554 436	260 959
7 Машине и транспортна средства / <i>Machinery and transport equipment</i>	755 475	1 532 963
71 Погонске машине и уређаји / <i>Power-generating machinery and equipment</i>	214 560	75 666
72 Специјалне машине за поједине индустријске гране / <i>Machinery specialized for particular industries</i>	84 375	264 371
73 Машине за обраду метала / <i>Metalworking machinery</i>	56 627	49 594
74 Индустријске машине и дијелови за општу употребу д.н. / <i>General industrial machinery and equipment, and machine parts, n.e.c.</i>	89 968	245 191
75 Машине за канцеларије и аутоматску обраду података / <i>Office machines and automatic data-processing machines</i>	6 491	30 154
76 Телекомуникацијски апарати и апарати за снимање звука и репродукцију / <i>Telecommunications and sound-recording and reproducing apparatus and equipment</i>	10 737	72 821
77 Електричне машине и уређаји / <i>Electrical machinery, apparatus and appliances</i>	234 665	425 640
78 Друмска возила / <i>Road vehicles</i>	42 270	365 517
79 Остала транспортна опрема / <i>Other transport equipment</i>	15 782	4 009
8 Разни готови производи / <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	1 351 975	911 577
81 Монтажне зграде; санитарни, расвјетни и уређаји за гријање / <i>Prefabricated buildings; sanitary, plumbing, heating and lighting fixtures and fittings, n.e.s.</i>	45 114	28 543
82 Намјештај и дијелови / <i>Furniture, and parts thereof</i>	298 027	59 193
83 Предмети за путовање / <i>Travel goods, handbags and similar containers</i>	1 012	15 790
84 Одјећа / <i>Articles of apparel and clothing accessories</i>	299 886	298 524
85 Обућа / <i>Footwear</i>	549 669	195 334
87 Научни и контролни инструменти / <i>Professional, scientific and controlling instruments and apparatus, n.e.c.</i>	11 652	63 591
88 Фотоапарати, сатови / <i>Photographic apparatus, equipment and supplies and optical goods, n.e.c.; watches and clocks</i>	2 488	14 611
89 Разни готови производи, неспоменути / <i>Miscellaneous manufactured articles, n.e.c.</i>	144 127	235 992
9 Производи и трансакције, неспоменути / <i>Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC</i>	1 166	121

20.11. Вриједност извоза по економским групацијама земаља
Value of export by economical classification of countries

хил. КМ / thous. KM

	Извоз / Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Развијене земље / Developed countries:	2 030 548	2 015 695	2 258 716	2 713 651	2 899 386	2 842 607	2 722 959	3 518 335	4 220 625	3 856 433
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	1 888 795	1 863 124	2 074 672	2 478 433	2 685 522	2 606 564	2 461 069	3 214 308	3 844 444	3 634 852
Земље ЕФТА ²⁾ / EFTA countries ²⁾	79 861	65 314	76 543	92 738	103 757	136 086	148 086	201 565	222 482	84 075
Остале развијене земље / Other developed countries	61 892	87 257	107 500	142 480	110 107	99 956	113 803	102 462	153 699	137 507
Земље у развоју / Developing countries:	636 644	578 960	596 416	747 491	826 048	758 632	660 137	899 390	1 194 934	1 312 866
Европске земље у развоју ³⁾ / European developing countries ³⁾	607 961	536 220	552 356	700 974	777 468	721 225	625 747	839 884	1 140 340	1 265 227
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	13 434	20 327	21 046	15 802	21 696	16 762	13 363	25 583	22 189	17 206
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	10 401	17 650	14 399	21 259	19 428	15 345	11 667	21 541	16 175	19 251
Афричке земље у развоју / African developing countries	3 526	4 426	8 206	8 208	4 537	3 394	8 335	11 591	14 339	10 620
Америчке земље у развоју / American developing countries	1 322	338	409	1 248	2 919	1 905	1 025	792	1 890	562
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / Unclassified	24 822	19 268	13 970	14 951	16 388	9 147	10 140	11 533	18 940	15 745

 Структура / Structure
 %

УКУПНО / TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Развијене земље / Developed countries:	75,4	77,1	78,7	78,1	77,5	78,7	80,2	79,4	77,7	74,4
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	70,2	71,3	72,3	71,3	71,8	72,2	72,5	72,6	70,7	70,1
Земље ЕФТА ²⁾ / EFTA countries ²⁾	3,0	2,5	2,7	2,7	2,8	3,8	4,4	4,6	4,1	1,6
Остале развијене земље / Other developed countries	2,3	3,3	3,7	4,1	2,9	2,8	3,4	2,3	2,8	2,7
Земље у развоју / Developing countries:	23,6	22,1	20,8	21,5	22,1	21,0	19,5	20,3	22,0	25,3
Европске земље у развоју ³⁾ / European developing countries ³⁾	22,6	20,5	19,3	20,2	20,8	20,0	18,4	19,0	21,0	24,4
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	0,5	0,8	0,7	0,5	0,6	0,5	0,4	0,6	0,4	0,3
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	0,4	0,7	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	0,4
Афричке земље у развоју / African developing countries	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2
Америчке земље у развоју / American developing countries	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / Unclassified	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

¹⁾ Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија (Велика Британија је 31.12.2020. године званично напустила јединствено тржиште ЕУ, али да не би дошло до нереалног смањења спољнотрговинског промета РС са ЕУ због наведеног, број чланица је 27 за период 2014–2023).

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain (on 31 December 2020, Great Britain officially withdrew from the European single market. However, in order to avoid an unrealistic decrease in the external trade turnover of RS with the EU due to the aforementioned, the number of members for the period 2014–2023 remains 27).

²⁾ Земље ЕФТА (Европско удружење за слободну трговину) – Исланд, Лихтенштајн, Норвешка и Швајцарска
 EFTA (European Free Trade Association) countries – Island, Liechtenstein, Norway and Switzerland

³⁾ Европске земље у развоју – Албанија, Сјеверна Македонија, Русија, Србија, Црна Гора и остале земље
 European developing countries – Albania, North Macedonia, Russian Federation, Serbia, Montenegro and other countries

20.12. Вриједност увоза по економским групацијама земаља
Value of import by economical classification of countries

хил. KM / thous. KM

	Увоз / Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Развијене земље / Developed countries:	2 167 764	2 311 936	2 445 226	2 701 297	2 918 718	3 027 780	2 823 214	3 551 676	4 540 720	4 498 809
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	1 965 735	2 085 822	2 208 555	2 410 269	2 618 484	2 726 613	2 567 470	3 227 270	4 131 591	4 084 821
Земље ЕФТА ²⁾ / EFTA countries ²⁾	21 351	21 241	22 914	20 201	27 771	28 491	24 219	29 331	33 551	36 752
Остале развијене земље / Other developed countries	180 678	204 874	213 756	270 827	272 463	272 676	231 526	295 075	375 578	377 235
Земље у развоју / Developing countries:	2 778 275	2 057 242	1 980 435	2 186 927	2 293 277	1 749 734	1 644 902	2 025 319	2 634 687	2 539 895
Европске земље у развоју ³⁾ / European developing countries ³⁾	1 960 232	1 547 224	1 482 702	1 645 347	1 540 931	1 072 403	1 001 417	1 255 641	1 546 291	1 391 248
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	5 595	4 777	7 021	6 880	144 695	9 696	4 451	6 188	14 964	11 268
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	715 099	401 151	398 710	437 376	479 356	535 035	545 360	635 156	847 060	976 386
Афричке земље у развоју / African developing countries	12 208	18 685	16 604	15 024	22 506	27 873	13 200	14 371	39 530	26 043
Америчке земље у развоју / American developing countries	85 140	85 405	75 349	82 275	105 667	104 717	80 461	113 959	186 842	134 930
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	1	0	48	23	123	10	12	5	1	21
Нераспоређено / Unclassified	22	0	1 284	10 857	10 275	4 677	4 171	3 527	2 867	1 438

Структура / Structure
%

УКУПНО / TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Развијене земље / Developed countries:	43,8	52,9	55,2	55,1	55,9	63,3	63,1	63,6	63,3	63,9
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	39,7	47,7	49,9	49,2	50,1	57,0	57,4	57,8	57,6	58,0
Земље ЕФТА ²⁾ / EFTA countries ²⁾	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Остале развијене земље / Other developed countries	3,7	4,7	4,8	5,5	5,2	5,7	5,2	5,3	5,2	5,4
Земље у развоју / Developing countries:	56,2	47,1	44,7	44,6	43,9	36,6	36,8	36,3	36,7	36,1
Европске земље у развоју ³⁾ / European developing countries ³⁾	39,6	35,4	33,5	33,6	29,5	22,4	22,4	22,5	21,5	19,8
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	0,1	0,1	0,2	0,1	2,8	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	14,5	9,2	9,0	8,9	9,2	11,2	12,2	11,4	11,8	13,9
Афричке земље у развоју / African developing countries	0,2	0,4	0,4	0,3	0,4	0,6	0,3	0,3	0,6	0,4
Америчке земље у развоју / American developing countries	1,7	2,0	1,7	1,7	2,0	2,2	1,8	2,0	2,6	1,9
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нераспоређено / Unclassified	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

¹⁾ Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија (Велика Британија је 31.12.2020. године званично напустила јединствено тржиште ЕУ, али да не би дошло до нереалног смањења спољнотрговинског промета РС са ЕУ због наведеног, број чланица је 27 за период 2014–2023).

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain (on 31 December 2020, Great Britain officially withdrew from the European single market. However, in order to avoid an unrealistic decrease in the external trade turnover of RS with the EU due to the aforementioned, the number of members for the period 2014–2023 remains 27).

²⁾ Земље ЕФТА (Европско удружење за слободну трговину) – Исланд, Лихтенштајн, Норвешка и Швајцарска
EFTA (European Free Trade Association) countries – Island, Liechtenstein, Norway and Switzerland

³⁾ Европске земље у развоју – Албанија, Сјеверна Македонија, Русија, Србија, Црна Гора и остале земље
European developing countries – Albania, North Macedonia, Russian Federation, Serbia, Montenegro and other countries

20.13. Извоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
 Export by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023

хиљ. КМ / thous. KM

	Укупно Total	Храна и живе животиње Food and live animals	Пића и дуван Beverages and tobacco	Сирове материје нејестиве, осим горива Crude materials, inedible, except fuels	Минерална горива и мазива Mineral fuels lubricants and related materials	Животињска и биљна уља, масти и воскови Animal and vegetable oils, fats and waxes
		0	1	2	3	4
УКУПНО / TOTAL	5 185 045	280 518	31 767	673 312	630 809	1 650
Развијене земље / Developed countries	3 856 433	135 530	16 948	456 271	126 311	1 557
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	3 634 852	121 765	16 061	445 121	120 953	1 557
Земље ЕФТА / EFTA countries	84 075	6 041	232	1 778	109	0
Остале развијене земље / Other developed countries	137 507	7 723	655	9 371	5 250	-
Земље у развоју / Developing countries	1 312 866	144 988	14 819	204 929	504 498	94
Европске земље у развоју / European developing countries	1 265 227	140 062	14 763	184 612	501 912	94
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	17 206	3 985	-	6 443	-	-
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	19 251	73	56	13 545	1 730	-
Афричке земље у развоју / African developing countries	10 620	867	0	142	856	0
Америчке земље у развоју / American developing countries	562	-	-	187	-	-
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / Unclassified	15 745	-	-	12 112	-	-

(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

	Хемијски производи Chemical and related products	Производи разврстани према материјалу Manufactured goods classified chiefly by material	Машине и транспортна средства Machinery and transport equipment	Разни готови производи Miscellaneous manufactured goods	Производи и транзакције, неспомени Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC
	5	6	7	8	9
УКУПНО / TOTAL	413 977	1 044 396	755 475	1 351 975	1 166
Развијене земље / Developed countries	336 458	775 391	713 960	1 292 842	1 166
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	300 308	712 477	678 503	1 236 940	1 166
Земље ЕФТА / EFTA countries	1 061	37 510	12 874	24 470	-
Остале развијене земље / Other developed countries	35 090	25 403	22 583	31 432	-
Земље у развоју / Developing countries	77 486	268 868	41 515	55 669	-
Европске земље у развоју / European developing countries	67 593	262 249	39 432	54 511	-
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	3 027	2 816	752	183	-
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	1 472	1 963	367	45	-
Афричке земље у развоју / African developing countries	5 286	1 840	961	667	-
Америчке земље у развоју / American developing countries	108	0	3	264	-
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	-	-	-	-	-
Нераспоређено / Unclassified	33	137	-	3 463	-

1) Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија
 EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain

20.14. Увоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
Import by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023

хиљ. КМ / thous. KM

	Укупно Total	Храна и живе животиње Food and live animals	Пића и дуван Beverages and tobacco	Сирове материје нејестиве, осим горива Crude materials, inedible, except fuels	Минерална горива и мазива Mineral fuels lubricants and related materials	Животињска и биљна уља, масти и воскови Animal and vegetable oils, fats and waxes
		0	1	2	3	4
УКУПНО / TOTAL	7 040 142	1 124 785	95 389	220 482	716 462	10 517
Развијене земље / Developed countries	4 498 809	572 516	26 749	118 306	570 238	4 622
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	4 084 821	546 075	26 008	106 002	564 954	4 590
Земље ЕФТА / EFTA countries	36 752	4 371	-	237	2	-
Остале развијене земље / Other developed countries	377 235	22 070	741	12 067	5 282	32
Земље у развоју / Developing countries	2 539 895	552 243	68 558	102 095	146 224	5 895
Европске земље у развоју / European developing countries	1 391 248	414 239	68 296	48 846	144 418	5 654
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	11 268	3 706	-	24	172	-
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	976 386	26 002	10	20 550	753	241
Афричке земље у развоју / African developing countries	26 043	12 163	-	5 720	881	-
Америчке земље у развоју / American developing countries	134 930	96 115	252	26 955	-	-
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	21	17	1	0	-	-
Нераспоређено / Unclassified	1 438	27	82	81	-	-

(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

	Хемијски производи Chemical and related products	Производи разврстани према материјалу Manufactured goods classified chiefly by material	Машине и транспортна средства Machinery and transport equipment	Разни готови производи Miscellaneous manufactured goods	Производи и транзакције, неспомени Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC
	5	6	7	8	9
УКУПНО / TOTAL	983 122	1 444 723	1 532 963	911 577	121
Развијене земље / Developed countries	696 369	991 872	1 057 865	460 151	121
Земље ЕУ 27 ¹⁾ / EU countries 27 ¹⁾	634 137	900 240	913 033	389 783	-
Земље ЕФТА / EFTA countries	11 856	5 405	7 560	7 323	-
Остале развијене земље / Other developed countries	50 377	86 228	137 273	63 044	121
Земље у развоју / Developing countries	286 718	452 330	474 522	451 311	0
Европске земље у развоју / European developing countries	213 571	258 532	115 483	122 210	-
Земље Блиског Истока у развоју / Middle Eastern developing countries	5 094	1 478	316	478	-
Азијске земље у развоју / Asian developing countries	65 080	189 248	352 865	321 638	0
Афричке земље у развоју / African developing countries	1 606	1 828	1 775	2 069	-
Америчке земље у развоју / American developing countries	1 366	1 244	4 082	4 915	-
Земље у развоју Океаније / Oceania developing countries	-	-	2	1	-
Нераспоређено / Unclassified	36	521	576	116	-

¹⁾ Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија
EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain

20.15. Вриједност извоза по земљама
Value of export by country

хил. КМ / thous. KM

Земља Country	Извоз Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Албанија / Albania	2 005	4 176	4 588	7 897	6 135	5 682	5 286	6 011	9 863	7 769
Аустралија / Australia	1 307	1 092	1 025	1 115	1 120	885	1 182	662	971	1 274
Аустрија / Austria	212 166	220 977	219 069	253 601	286 801	294 488	268 884	324 897	404 619	386 336
Белгија / Belgium	13 147	13 705	13 522	12 805	11 169	27 442	14 135	15 864	34 855	30 179
Бјелорусија / Belarus	116	217	1 595	4 222	4 130	8 926	3 980	4 633	4 715	278
Бугарска / Bulgaria	46 328	38 924	54 625	49 021	20 130	16 632	14 653	22 695	16 405	26 646
Велика Британија / United Kingdom	19 683	34 071	19 557	44 457	50 817	44 561	59 567	26 543	22 437	12 725
Вијетнам / Viet Nam	5	1 668	805	621	529	793	582	1 256	974	2 833
Грчка / Greece	1 265	2 118	4 139	7 248	5 330	4 945	4 691	7 682	10 364	6 347
Данска / Denmark	3 040	3 702	3 259	3 483	5 191	8 757	5 334	7 135	8 357	12 443
Египат / Egypt	865	713	868	1 955	2 152	767	1 994	4 628	2 952	5 048
Израел / Israel	579	561	766	448	2 519	532	501	3 710	3 374	850
Италија / Italy	492 792	477 619	499 128	530 237	572 993	568 984	469 194	620 213	690 286	603 516
Јужна Кореја / South Korea	4 553	3 699	3 444	4 269	2 972	1 527	1 163	1 515	944	533
Канада / Canada	5 943	5 951	4 277	4 947	4 963	4 426	5 761	10 075	12 522	13 200
Кина / China	5 511	9 875	9 719	15 632	14 022	11 741	8 754	14 751	12 020	12 985
Либан / Lebanon	177	521	2 723	2 786	428	2 554	41	96	1 801	-
Литванија / Lithuania	178	233	818	359	542	1 714	63	416	8 468	7 626
Мађарска / Hungary	81 965	69 781	70 470	81 567	94 726	101 364	68 737	90 319	118 899	93 448
Намибија / Namibia	-	-	1 589	957	1 124	1 575	5 182	3 327	4 622	2 422
Норвешка / Norway	1 347	1 084	735	2 737	3 198	4 290	3 950	19 645	12 508	5 621
Њемачка / Germany	251 181	276 714	301 350	299 198	336 164	331 791	351 193	463 038	615 328	585 985
Пољска / Poland	31 438	22 054	27 988	35 453	52 574	70 924	73 262	92 643	109 191	77 029
Португалија / Portugal	900	395	2 304	512	757	3 505	3 812	6 144	5 677	5 502
Румунија / Romania	24 123	30 933	33 316	34 646	36 940	20 520	19 577	37 664	42 044	37 922
Русија / Russian Federation	9 924	22 664	26 823	46 489	28 441	31 747	26 024	21 507	25 701	5 094
САД / USA	12 560	12 557	12 736	12 193	12 810	11 053	12 556	24 281	58 529	47 923
Саудијска Арабија / Saudi Arabia	256	4 109	6 864	6 697	6 709	5 881	5 559	8 188	9 120	4 104
Сингапур / Singapore	1 942	4 552	2 817	1 406	630	3 584	3 221	2 289	2 816	3 690
Сјеверна Македонија / North Macedonia	25 566	32 652	37 473	38 977	36 466	43 261	38 418	37 501	42 722	41 290
Словачка / Slovakia	64 758	71 036	81 227	86 366	107 008	95 952	85 031	97 660	105 774	110 339
Словенија / Slovenia	236 902	254 366	279 864	344 310	403 829	393 469	379 082	506 210	601 873	552 145
Србија / Serbia	400 165	342 399	358 869	431 052	484 839	494 269	462 283	659 662	912 751	885 757
Турска / Türkiye	16 994	25 839	64 666	75 856	32 658	34 581	30 015	33 160	51 803	54 136
Уједињени Арапски Емирати / United Arab Emirates	11 150	11 639	8 864	4 712	10 709	6 781	6 389	13 761	7 722	10 724
Украјина / Ukraine	27 483	3 649	2 447	4 928	15 808	1 777	1 433	2 432	1 860	1 147
Финска / Finland	2 162	410	599	1 118	489	1 129	1 444	2 144	2 240	8 052
Француска / France	54 750	50 404	77 583	90 763	107 050	101 686	94 451	123 757	125 933	112 019
Холандија / Netherlands	40 282	44 746	85 157	118 229	110 308	76 215	57 401	82 938	87 187	84 794
Хрватска / Croatia	278 421	229 175	253 976	464 073	472 843	417 197	481 993	623 510	747 231	799 058
Црна Гора / Montenegro	105 076	83 755	70 407	121 477	159 918	133 345	70 248	94 574	128 327	305 305
Чешка / Czech Republic	28 601	30 204	37 808	37 763	33 554	40 735	33 532	45 245	57 067	51 450
Швајцарска / Switzerland	78 453	64 089	74 703	89 459	100 242	130 738	143 757	181 236	204 523	78 305
Шведска / Sweden	9 866	7 320	11 148	12 620	14 483	14 957	17 710	27 038	33 739	27 180
Шпанија / Spain	13 248	12 443	13 496	12 696	10 652	11 526	15 820	14 212	14 871	14 535
Остале земље / Other countries	72 843	85 131	79 897	74 735	74 952	21 178	35 391	42 391	58 518	49 481

20.16. Вриједност увоза по земљама
Value of import by country

хиљ. KM / thous. KM

Земља Country	Увоз Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Албанија / Albania	2 310	1 874	3 189	4 343	10 599	11 335	8 622	22 975	65 471	16 379
Аргентина / Argentina	5 390	4 125	3 677	4 001	5 847	3 702	3 030	5 235	10 821	2 312
Аустрија / Austria	119 866	135 417	128 053	163 896	191 457	190 565	168 300	193 931	253 566	244 789
Бангладеш / Bangladesh	6 223	6 886	6 921	8 191	10 058	10 547	9 610	16 386	31 028	34 542
Белгија / Belgium	17 415	22 539	21 622	24 883	28 311	36 183	31 458	35 055	47 193	50 892
Бјелорусија / Belarus	14 005	12 136	6 298	14 818	12 931	7 554	15 354	13 603	18 763	15 254
Бразил / Brazil	68 698	67 145	49 850	45 792	51 495	52 409	47 318	62 048	86 002	88 615
Бугарска / Bulgaria	33 070	53 333	61 336	47 319	39 384	35 429	53 906	57 455	49 471	50 599
Велика Британија / United Kingdom	27 947	29 624	28 639	30 650	28 904	32 956	26 064	23 374	26 171	22 077
Вијетнам / Viet Nam	24 176	34 501	34 123	40 391	37 987	49 758	51 355	52 366	53 045	64 416
Грчка / Greece	27 802	29 045	29 912	31 985	40 379	38 946	32 030	55 355	82 541	113 026
Данска / Denmark	8 160	10 187	10 554	11 939	16 157	19 035	21 031	30 807	46 179	45 911
Египат / Egypt	5 455	7 372	4 620	6 115	10 621	8 334	4 688	7 189	17 976	14 852
Еквадор / Ecuador	4 521	4 163	2 997	2 144	2 928	5 302	5 489	8 473	7 698	13 968
Индија / India	29 408	25 319	40 825	31 149	34 225	36 049	30 355	41 925	66 007	86 946
Индонезија / Indonesia	8 606	12 970	11 984	13 712	14 385	17 155	20 249	18 268	23 255	29 330
Иран / Iran	841	1 325	1 923	2 218	140 183	6 721	1 777	2 170	2 189	5 183
Ирска / Ireland	2 913	2 539	4 459	3 734	5 789	5 185	5 329	5 758	7 256	7 340
Италија / Italy	497 981	535 162	545 241	561 966	586 863	714 127	632 595	833 367	1 177 158	1 118 759
Јапан / Japan	24 383	28 477	18 088	24 338	29 203	22 286	20 846	22 246	31 418	36 121
Јужна Кореја / South Korea	26 825	20 345	13 083	15 062	10 013	13 126	21 224	24 360	27 492	27 385
Камбоџа / Cambodia	2 569	3 125	4 499	5 284	6 266	6 131	7 120	9 587	10 989	12 465
Кина / China	595 085	273 636	269 986	299 918	340 270	375 965	379 725	445 456	598 701	683 766
Колумбија / Colombia	1 282	2 232	6 296	8 912	18 119	16 666	7 256	16 074	45 177	3 389
Летонија / Latvia	5 080	4 996	3 478	3 225	2 623	1 744	2 260	2 594	4 993	11 550
Литванија / Lithuania	3 041	3 020	3 119	3 798	5 715	6 495	3 394	3 925	7 237	7 502
Мађарска / Hungary	109 588	107 312	113 486	132 833	160 483	149 193	137 964	182 222	238 165	186 426
Малезија / Malaysia	3 824	2 679	2 838	2 801	3 816	4 156	5 244	6 365	4 089	5 260
Мексико / Mexico	2 905	5 265	2 394	3 206	3 813	5 355	2 299	3 045	4 344	7 516
Норвешка / Norway	2 900	2 083	2 639	2 597	2 874	3 146	4 196	6 826	7 210	8 638
Њемачка / Germany	334 424	338 912	352 678	394 631	445 676	451 226	432 156	509 998	582 671	663 640
Пакистан / Pakistan	3 708	4 205	3 945	3 324	3 525	4 836	4 711	5 988	9 611	9 803
Пољска / Poland	56 078	74 051	86 063	101 424	115 683	119 072	103 716	124 827	164 456	164 315
Португалија / Portugal	4 603	6 539	3 283	2 789	2 680	2 605	3 118	3 286	6 591	7 420
Румунија / Romania	33 520	38 792	39 944	48 333	53 689	55 053	38 782	48 887	83 462	53 828
Русија / Russian Federation	1 063 353	687 052	577 290	680 215	539 865	65 878	43 183	68 881	116 459	83 261
САД / USA	32 957	47 200	56 593	83 115	82 386	63 756	34 944	36 554	42 170	56 186
Сјеверна Македонија / North Macedonia	52 031	54 751	57 430	58 296	57 276	59 216	56 699	68 396	73 143	74 729
Словачка / Slovakia	35 350	43 781	40 481	41 414	39 536	37 400	37 669	41 305	43 084	54 829
Словенија / Slovenia	207 887	215 661	240 678	277 055	285 000	291 961	297 173	382 497	442 604	396 259
Србија / Serbia	792 584	763 299	804 067	844 998	875 675	888 507	846 310	1 038 521	1 227 563	1 135 239
Тајван / Taiwan	7 755	8 833	12 103	16 850	15 493	16 194	12 839	15 331	17 163	16 691
Тајланд / Thailand	5 813	10 717	6 594	5 828	9 344	8 057	6 568	7 094	8 236	8 317
Турска / Türkiye	74 802	77 205	84 969	102 499	102 078	118 320	122 366	173 496	232 605	223 948
Украјина / Ukraine	5 055	8 161	10 834	9 463	8 066	9 313	7 950	9 038	9 848	12 605
Уругвај / Uruguay	18	17	6 195	14 719	19 840	15 871	11 446	17 298	30 622	15 312
Финска / Finland	2 630	5 878	5 561	9 131	8 893	5 803	6 413	8 736	12 956	13 102

20.16. Вриједност увоза по земљама
Value of import by country
(наставак/continued)

хил. KM / thous. KM

Земља Country	Увоз Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Француска / France	76 116	76 410	104 695	106 371	115 604	103 241	91 888	122 761	133 059	134 279
Холандија / Netherlands	70 713	73 376	72 537	89 946	104 115	90 594	75 950	91 347	98 970	97 961
Хрватска / Croatia	198 275	191 797	206 502	218 822	226 831	223 461	250 592	325 716	426 386	406 981
Црна Гора / Montenegro	30 383	17 958	18 330	30 567	33 253	27 060	20 658	29 948	29 006	48 824
Чешка / Czech Republic	50 314	47 272	57 466	63 243	66 407	63 659	62 543	73 135	96 928	103 985
Швајцарска / Switzerland	17 460	18 597	19 644	17 348	24 717	25 238	19 784	22 254	25 461	27 477
Шведска / Sweden	29 435	32 787	33 751	27 913	27 857	31 143	27 383	31 298	42 309	49 745
Шпанија / Spain	35 293	31 140	38 466	37 189	43 982	49 326	45 941	58 372	78 832	96 233
Остале земље / Other countries	43 239	45 958	50 717	62 383	63 100	69 847	51 417	57 121	92 475	69 963

20.17. Вриједност извоза важнијих производа
Value of export of principal articles

хил. КМ / thous. KM

XC ₆ ¹⁾ / HS ₆ ¹⁾	Извоз Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Електрична енергија / Electrical energy	114 094	60 763	75 476	246 975	285 844	263 887	250 291	358 941	455 475	540 245
Дијелови за израду обуће / Parts of footwear	91 218	102 047	133 045	151 372	180 720	197 961	189 095	208 192	249 862	258 038
Алуминијев оксид / Aluminium oxide	82 807	119 040	96 531	126 261	149 946	126 309	83 158	111 205	152 534	110 785
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / Other parts of iron and steel structures	29 619	36 841	49 662	74 403	99 756	110 909	111 385	158 412	192 462	186 046
Алуминијев хидроксид / Aluminium hydroxide	57 794	42 903	48 954	54 191	74 847	112 588	88 193	109 176	150 349	148 945
Обрађено дрво од јеле и смреке / Wood sawn of fir and spruce	-	-	-	76 799	83 545	77 169	83 302	141 557	149 191	111 330
Остали силицијум / Other silicon	-	3 277	34 165	53 765	75 508	88 793	65 544	143 452	192 930	57 502
Спортска обућа / Sports footwear	77 280	70 048	57 349	49 214	51 211	61 140	55 298	71 221	66 916	71 813
Остала тапацирана сједишта / Other seats, upholstered	32 028	31 046	41 183	39 028	58 554	71 293	69 218	72 996	84 083	80 538
Дијелови за употребу са електричним моторима и генераторима, електричним генераторским агрегатима и ротацијским претварачима / Parts suitable for use with electric motors and generators, electric generating sets and rotary converters	31 870	34 510	34 580	45 758	49 204	48 871	61 618	80 953	85 365	84 359
Покућство од дрвета / Other wooden furniture	50 730	58 023	46 633	46 742	51 643	44 146	53 276	67 612	68 483	55 373
Електрични проводници са прикључним уређајима / Electric conductors fitted with connectors	30 905	35 798	39 899	56 533	72 512	66 832	43 325	50 862	68 095	63 893
Жељезне и челичне решетке, мреже и ограде / Grill, netting and fencing of iron or steel	22 198	19 979	21 664	29 153	41 796	54 066	45 482	86 546	118 121	68 460
Двоструки или комплексни силикати / Double or complex silicates	27 143	34 149	41 616	47 965	56 084	45 444	37 707	51 100	67 683	66 875
Обрађено дрво од букве / Wood sawn of beech	37 975	41 696	42 515	49 912	46 518	43 030	42 625	51 273	58 437	57 756
Остала обућа / Other footwear	59 674	49 743	45 396	41 057	38 364	40 092	35 965	36 483	63 189	61 640
Огрјевно дрво / Fuel wood	46 107	46 624	54 382	64 215	72 951	64 201	50 568	64 051	79 672	77 189
Обрађено дрво од храста / Wood sawn of oak	30 130	37 493	45 107	49 132	45 576	35 343	33 169	49 711	77 496	47 186
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude	109 543	52 233	33 491	53 019	66 717	27 479	11 492	29 623	30 210	25 884
Папирна конфекција / Paper goods	35 203	35 732	36 470	44 554	42 526	42 296	44 219	47 591	50 221	44 435
Остали производи од гвожђа или челика / Other articles of iron or steel	16 848	19 042	20 523	35 137	49 467	45 026	34 610	44 835	54 370	58 294
Лака нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / Light petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude	114 595	53 969	61 819	55 786	63 276	9 924	0	44	5	5
Намјештај за спаваће собе од дрвета / Wooden furniture of a kind used in the bedroom	22 405	25 075	37 372	44 663	40 390	26 394	33 001	38 872	43 208	39 311
Остали грађевински производи од пластичних маса / Other builders' ware of plastics	21 978	23 322	25 900	31 163	33 013	37 424	36 565	28 414	31 090	28 667

¹⁾ Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

20.18. Количина извоза важнијих производа, 2023.
Quantity of export of principal articles, 2023

хил. kg / thous. kg	
XC ₆ ¹⁾ / HS ₆ ¹⁾	Количина извоза Quantity of export
Електрична енергија ²⁾ / <i>Electrical energy</i> ²⁾	3 385
Дијелови за израду обуће / <i>Parts of footwear</i>	2 564
Алуминијев оксид / <i>Aluminium oxide</i>	117 211
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / <i>Other parts of iron and steel structures</i>	34 845
Алуминијев хидроксид / <i>Aluminium hydroxide</i>	200 374
Обрађено дрво од јеле и смреке / <i>Wood sawn of fir and spruce</i>	183 206
Остали силицијум / <i>Other silicon</i>	9 918
Спортска обућа / <i>Sports footwear</i>	654
Остала тапацирана сједишта / <i>Other seats, upholstered</i>	8 055
Дијелови за употребу са електричним моторима и генераторима, електричним генераторским агрегатима и ротацијским претварачима / <i>Parts suitable for use with electric motors and generators, electric generating sets and rotary converters</i>	1 854
Покућство од дрвета / <i>Other wooden furniture</i>	8 693
Електрични проводници са прикључним уређајима / <i>Electric conductors fitted with connectors</i>	1 531
Жељезне и челичне решетке, мреже и ограде / <i>Grill, netting and fencing of iron or steel</i>	50 917
Двоструки или комплексни силикати / <i>Double or complex silicates</i>	43 405
Обрађено дрво од букве / <i>Wood sawn of beech</i>	47 125
Остала обућа / <i>Other footwear</i>	995
Огријевно дрво / <i>Fuel wood</i>	275 766
Обрађено дрво од храста / <i>Wood sawn of oak</i>	25 419
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / <i>Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude</i>	6 361
Папирна конфекција / <i>Paper goods</i>	17 545
Остали производи од гвожђа или челика / <i>Other articles of iron or steel</i>	6 115
Лака нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / <i>Light petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude</i>	1
Намјештај за спаваће собе од дрвета / <i>Wooden furniture of a kind used in the bedroom</i>	8 503
Остали грађевински производи од пластичних маса / <i>Other builders' ware of plastics</i>	3 966

¹⁾ Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

²⁾ Приказано у хил. допунске јединице (1 000 kWh)
Shown in thous. of additional unit (1,000 kWh)

20.19. Вриједност увоза важнијих производа
Value of import of principal articles

хил. КМ / thous. KM

XC6 ⁽¹⁾ / HS6 ⁽¹⁾	Увоз Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Нафта и уља добијена од битуменозних минерала, сирова / Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude	1 034 430	633 914	537 064	623 392	600 457	516	358	450	81	67
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude	47 564	47 775	66 387	57 959	72 775	180 715	171 898	259 539	566 357	509 434
Лијекови / Medicaments	128 838	132 318	133 289	129 209	129 958	124 838	137 151	138 820	150 843	166 653
Препарати за исхрану животиња / Preparations of a kind used in animal feeding	48 103	45 354	47 921	47 089	53 410	56 759	62 933	65 204	79 091	82 280
Путнички аутомобили и друга моторна возила за превоз лица (нова) / Motor cars and other motor vehicles principally designed for the transport of persons, new	23 028	25 403	36 157	52 449	67 742	76 423	64 254	79 889	67 236	94 395
Електрична енергија / Electrical energy	35 558	20 208	31 126	54 298	69 521	64 176	42 328	95 078	140 997	21 345
Остали ђонов и потпетице (од гуме или пластичне масе) / Other soles and heel (of rubber or plastics)	49 989	41 724	41 329	37 018	43 918	54 277	46 585	50 142	45 388	41 077
Остала пшеница и наполица / Other wheat and meslin	51 055	44 871	47 095	52 635	35 305	36 015	39 845	37 201	56 731	34 901
Кукуруз, за прераду / Maize, for processing	43 621	45 520	58 667	45 009	42 116	28 094	29 522	33 914	64 466	40 314
Говеђе месо у комадима са костима / Meat of bovine animals, cuts with bone in	25 580	31 553	35 126	39 170	43 363	46 025	36 426	43 343	55 314	64 863
Натријев хидроксид (у воденој отопици) / Sodium hydroxide (in aqueous solution)	22 507	28 036	23 662	39 902	58 464	46 252	25 474	25 554	96 760	34 491
Уљане погаче / Oilcake	41 138	37 240	27 953	27 128	26 395	30 881	30 067	45 237	55 237	54 511
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / Other parts of iron and steel structures	76 996	35 630	30 765	36 629	29 079	21 148	21 005	24 483	33 803	50 377
Остали прехранбени производи / Other food preparations	21 387	23 823	25 128	28 054	30 553	35 645	42 037	47 002	51 175	54 634
Електрични проводници са прикључним уређајима / Electric conductors fitted with connectors	21 789	25 385	33 411	45 711	48 312	34 373	27 072	31 942	41 166	40 362
Кекс и слични производи / Sweet biscuits	23 511	25 518	25 848	29 307	30 026	32 267	34 267	35 318	39 829	48 414
Ђонов и потпетице (од гуме или пластичне масе) / Soles and heel (of rubber or plastics)	44 138	38 206	28 412	28 196	26 623	27 057	20 994	27 268	42 378	33 766
Нове спољне пнеуматске гуме: за путничке аутомобиле / New pneumatic tyres: of a kind used on motor cars	19 711	23 716	30 245	32 098	29 257	32 149	19 996	29 261	30 573	31 070
Остало свињско месо / Other meat of swine	11 509	12 435	21 216	24 659	27 490	29 026	24 011	29 294	45 191	50 940
Остала хемијска дрвна целулоза, полубијељена или бијељена / Chemical wood pulp, semi-bleached or bleached, non-coniferous	20 912	23 402	19 138	23 948	30 554	28 513	23 715	26 762	41 372	32 269
Кобасице и слични производи од меса / Sausages and similar products of meat	24 899	23 727	23 704	27 641	30 344	24 973	25 173	25 071	28 470	34 038
Остали електрични проводници / Other electric conductors	34 816	20 542	21 145	24 851	26 998	29 056	22 360	23 513	26 402	29 430

20.19. Вриједност увоза важнијих производа

Value of import of principal articles

(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

XC ₆ ¹⁾ / HS ₆ ¹⁾	Увоз Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Остала говеђа кожа, цијепане коже са лицем (зрнасте) / Other leather further, grain splits	20 320	18 590	21 448	21 530	23 846	26 349	24 210	27 777	34 813	35 627
Природни гас / Natural gas	13 616	23 610	16 185	25 499	32 520	33 830	15 590	19 012	37 493	36 384

¹⁾ Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

20.20. Количина увоза важнијих производа, 2023.
Quantity of import of principal articles, 2023

ХС ¹⁾ / HS ¹⁾	хил. kg / thous. kg
Количина извоза Quantity of export	
Нафта и уља добијена од битуменозних минерала, сирова / Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude	47
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude	313 838
Лијекови / Medicaments	2 559
Препарати за исхрану животиња / Preparations of a kind used in animal feeding	81 092
Путнички аутомобили и друга моторна возила за превоз лица (нова) / Motor cars and other motor vehicles principally designed for the transport of persons, new	16 004
Електрична енергија ²⁾ / Electrical energy ²⁾	94
Остали ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / Other soles and heel (of rubber or plastics)	735
Остала пшеница и наполица / Other wheat and meslin	71 831
Кукуруз, за прераду / Maize, for processing	106 679
Говеђе месо у комадима са костима / Meat of bovine animals, cuts with bone in	7 770
Натријев хидроксид (у воденој отопици) / Sodium hydroxide (in aqueous solution)	31 008
Уљане погаче / Oilcake	52 448
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / Other parts of iron and steel structures	14 537
Остали прехранбени производи / Other food preparations	3 647
Електрични проводници са прикључним уређајима / Electric conductors fitted with connectors	1 358
Кекс и слични производи / Sweet biscuits	6 403
Ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / Soles and heel (of rubber or plastics)	718
Нове сполне пнеуматске гуме: за путничке аутомобиле / New pneumatic tyres: of a kind used on motor cars	3 134
Остало свињско месо / Other meat of swine	7 728
Остала хемијска дрвна целулоза, полубијељена или бијељена / Chemical wood pulp, semi-bleached or bleached, non-coniferous	26 793
Кобасице и слични производи од меса / Sausages and similar products of meat	4 372
Остали електрични проводници / Other electric conductors	2 430
Остала говеђа кожа, цијепане коже са лицем (зрнасте) / Other leather further, grain splits	805
Природни гас / Natural gas	37 680

¹⁾ Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

²⁾ Приказано у хил. допунске јединице (1 000 kWh)
Shown in thous. of additional unit (1,000 kWh)

20.21. Вриједност извоза према Хармонизованом систему
 Value of export according to the Harmonized system

хиљ. KM / thous. KM

Одјељак Section	Извоз / Export									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
I Живе животиње; производи животињског поријекла / Live animals; animal products	54 356	44 044	62 081	56 563	62 216	71 697	52 506	49 710	77 474	90 033
II Биљни производи / Vegetable products	55 010	79 454	98 497	133 866	87 673	84 033	90 023	90 483	80 460	72 101
III Масти, уља и воскови животињског или биљног поријекла / Animal or vegetable fats, oils and waxes	366	278	3 211	8 105	1 248	959	884	1 601	2 163	1 923
IV Производи прехранбене индустрије; пића, алкохоли; дуван / Foodstuffs; beverages, spirits; tobacco	108 306	123 981	157 914	143 989	131 069	114 011	114 247	130 332	142 007	157 352
V Минерални производи / Mineral products	478 917	285 247	266 383	479 773	536 521	373 571	347 933	484 329	618 358	705 202
VI Продукти хемијске индустрије или сродних индустрија / Products of the chemical or allied industries	207 093	248 149	299 115	404 297	471 289	467 066	331 556	478 181	638 552	480 315
VII Пластичне масе; каучук / Plastics and rubber	66 060	78 957	87 465	92 976	103 263	116 263	120 119	135 582	170 628	170 368
VIII Кожа, крзна; седларски производи; ручне торбе / Leather, furskins; saddlery; handbags	33 908	27 569	25 843	33 138	31 407	24 426	13 313	20 665	21 491	17 270
IX Дрво; дрвени угаљ; плута; производи од сламе / Wood; wood charcoal; cork; articles of straw	323 193	333 248	373 737	413 395	419 806	395 483	383 176	538 380	655 849	536 753
X Дрвна целулоза; папир и картон / Pulp of wood; paper and cardboard	89 145	92 650	94 122	100 973	107 376	105 310	103 457	121 994	166 500	161 451
XI Текстил и текстилни производи / Textiles and textile articles	132 726	132 898	125 724	128 827	145 121	170 600	215 926	262 149	334 855	355 507
XII Обућа, шешири и остали покривачи главе; кишобрани; штапови / Footwear, headgear, umbrellas, sticks	358 009	345 838	376 776	399 211	434 234	449 754	398 246	463 014	564 972	556 134
XIII Производи од камена, гипса, цемента, керамике; стакло и стаклени производи / Articles of stone, plaster, cement, ceramic; glass	4 227	4 921	9 478	10 248	11 785	20 544	13 961	15 968	21 232	21 821
XIV Бисери; драгуљи и племенити метали; метални новац / Pearls; precious stones and metals; coin	5 762	5 266	4 379	3 819	5 150	7 635	9 801	17 090	16 562	10 828
XV Прости метали и производи од простих метала / Base metals and articles of base metals	336 500	320 923	341 836	425 473	485 527	455 591	438 578	650 266	788 850	714 703
XVI Машине; електротехничка опрема; апарати за снимање и репродукцију слике и звука / Machinery; equipment; apparatus for reproduction image and sound	232 554	240 453	264 202	329 779	382 984	441 085	438 088	561 003	667 293	704 104
XVII Возила, ваздухоплови, пловила / Vehicles, aircraft, vessels	17 338	27 256	31 889	38 506	36 053	38 896	33 410	38 470	53 810	59 603
XVIII Оптички, музички, медицински инструменти, сатови / Optical, musical, medical instruments; clocks	6 186	7 004	7 858	8 797	9 951	10 791	10 915	14 056	18 454	14 551
XIX Оружје и муниција / Arms and ammunition	774	811	1 069	1 035	1 074	1 739	3 062	5 653	2 789	5 300
XX Разни производи / Miscellaneous manufactured articles	181 584	214 976	237 522	263 323	278 076	260 916	274 008	350 271	392 088	349 664
XXI Предмети умјетности, колекција и старине / Works of art, collectors' pieces and antiques	-	1	-	-	-	11	27	60	113	61
Нераспооређено / Not elsewhere classified	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-

20.22. Вриједност увоза према Хармонизованом систему
Value of import according to the Harmonized system

хил. КМ / thous. KM

Одјељак Section	Увоз / Import									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
I Живе животиње; производи животињског поријекла / Live animals; animal products	100 924	121 643	125 253	137 728	153 308	163 716	142 147	166 902	223 598	271 470
II Биљни производи / Vegetable products	212 202	217 445	241 497	244 325	215 021	196 398	189 157	204 782	292 980	259 508
III Масти, уља и воскови животињског или биљног поријекла / Animal or vegetable fats, oils and waxes	23 083	26 689	41 533	72 597	64 819	41 974	11 419	15 892	22 663	17 936
IV Производи прехранбене индустрије; пића, алкохоли; дуван / Foodstuffs; beverages; spirits; tobacco	449 541	441 647	408 748	426 546	447 360	467 075	476 072	541 071	634 992	710 783
V Минерални производи / Mineral products	1 185 643	779 059	708 422	832 618	874 546	405 692	334 898	539 171	1 028 656	781 371
VI Продукти хемијске индустрије или сродних индустрија / Products of the chemical or allied industries	440 094	451 223	482 856	480 235	511 493	497 161	509 170	562 351	730 168	669 507
VII Пластичне масе; каучук / Plastics and rubber	258 832	273 646	299 716	331 494	356 226	365 967	345 886	451 121	548 627	513 377
VIII Кожа, крзна; седларски производи; ручне торбе / Leather, furskins; saddlery; handbags	120 742	118 303	121 126	124 137	121 372	117 635	92 952	108 578	126 062	118 406
IX Дрво; дрвени угаљ; плута; производи од сламе / Wood; wood charcoal; cork; articles of straw	63 548	66 728	74 231	80 945	86 860	88 302	81 517	115 663	134 555	115 842
X Дрвна целулоза; папир и картон / Pulp of wood; paper and cardboard	130 575	143 935	143 126	148 035	162 696	156 126	145 073	164 783	219 949	195 139
XI Текстил и текстилни производи / Textiles and textile articles	219 388	230 520	236 029	259 962	288 339	328 089	348 219	434 617	569 919	560 633
XII Обућа, шешири и остали покривачи главе; кишобрани; штапови / Footwear, headgear, umbrellas, sticks	147 885	149 437	142 797	138 544	148 160	165 974	141 916	160 080	206 371	201 191
XIII Производи од камена, гипса, цемента, керамике; стакло и стаклени производи / Articles of stone, plaster, cement, ceramic; glass	85 766	89 050	94 902	98 009	106 051	109 014	100 731	124 259	155 844	150 832
XIV Бисери; драгуљи и племенити метали; метални новац / Pearls; precious stones and metals; coin	1 351	1 553	1 693	2 050	2 797	3 492	1 797	3 659	6 420	8 248
XV Прости метали и производи од простих метала / Base metals and articles of base metals	421 716	364 216	381 338	455 563	480 870	460 889	432 766	635 272	735 151	669 039
XVI Машине; електротехничка опрема; апарати за снимање и репродукцију слике и звука / Machinery; equipment; apparatus for reproduction image and sound	797 052	594 957	575 011	679 109	763 443	741 985	664 547	807 463	929 370	1 092 275
XVII Возила, ваздухоплови, пловила / Vehicles, aircraft, vessels	166 783	182 856	200 957	244 093	280 266	279 446	242 956	312 909	342 974	442 672
XVIII Оптички, музички, медицински инструменти, сатови / Optical, musical, medical instruments; clocks	43 791	37 643	50 391	48 220	53 614	64 641	95 425	87 028	94 220	92 071
XIX Оружје и муниција / Arms and ammunition	1 689	1 923	1 990	3 543	4 385	3 667	2 049	5 916	4 212	5 859
XX Разни производи / Miscellaneous manufactured articles	75 395	76 662	95 304	91 315	100 493	124 897	113 496	138 927	171 109	163 868
XXI Предмети умјетности, колекција и старине / Works of art, collectors' pieces and antiques	53	42	24	13	152	45	68	70	433	114
Нераспоређено / Not elsewhere classified	8	1	-	-	-	6	26	11	-	-

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.

Value of export and import according to the Harmonized system, 2023

хиљ. КМ / thous. KM

Глава Chapter	Извоз Export	Увоз Import
УКУПНО / TOTAL	5 185 045	7 040 142
1 Живе животиње / Live animals	1 598	33 145
2 Месо и кланични производи за јело / Meat and edible meat offal	11 756	178 816
3 Рибе и љускари, мекушци и остали водени бескичмењаци / Fish and crustaceans, mollusks and other aquatic invertebrates	18 981	17 608
4 Млијеко и други млијечни производи; живинска и птичија јаја; природни мед; јестиви производи животињског поријекла д.н. / Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included	57 074	38 413
5 Производи животињског поријекла д.н. / Products of animal origin, not elsewhere specified or included	624	3 488
6 Живо дрвеће и друге биљке: луковике, коријење и сл.; сјечено цвијеће и украсно лишће / Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage	1 471	12 368
7 Поврће, коријење и кртопе за јело / Edible vegetables and certain roots and tubers	21 791	25 172
8 Воће за јело и орашати плодови; коре агрума, диња и лубеница / Edible fruit and nuts; peel of citrus fruits or melons	22 873	45 837
9 Кафа, чај, мате чај и зачини / Coffee, tea, maté and spices	3 096	36 319
10 Житарице / Cereals	10 252	104 353
11 Производи млинске индустрије; слад; скроб; инулин; глутен од пшенице / Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten	7 247	24 836
12 Уљано сјеменје и плодови; разно зрнавље, сјеме и плодови; индустријско и љековито биље; слама и сточна храна / Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and fodder	5 353	9 754
13 Шелак; гуме, смоле и остали биљни сокови и екстракти / Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts	16	773
14 Биљни материјали за плетарство; биљни производи д.н. / Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included	-	96
15 Масноће и уља животињског или биљног поријекла и производи њиховог разлагања; прерађене јестиве масноће; воскови животињског и биљног поријекла / Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes	1 923	17 936
16 Прерађевине од меса, риба, љускара, мекушаца или осталих водених бескичмењака / Preparations of meat, of fish or of crustaceans, mollusks or other aquatic invertebrates	17 374	59 676
17 Шећер и производи од шећера / Sugars and sugar confectionery	530	34 517
18 Какао и производи од какао / Cocoa and cocoa preparations	15 247	88 791
19 Производи на бази житарица, брашна, скроба или млијека; посластичарски производи / Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastry cooks' products	55 641	128 427
20 Производи од поврћа, воћа, орашастих плодова или осталих дијелова биља / Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants	7 340	54 552
21 Разни производи за исхрану / Miscellaneous edible preparations	27 505	86 078
22 Пића, алкохоли и сирће / Beverages, spirits and vinegar	29 611	83 401
23 Остаци и отпаци прехранбене индустрије; припремљена храна за животиње / Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder	1 947	160 540
24 Дуван и производи замијене дувана / Tobacco and manufactured tobacco substitutes	2 158	14 802
25 Со; сумпор; земља, камен; гипс; креч и цемент / Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement	22 335	41 844
26 Руде, згуре и пепели / Ores, slag and ash	51 907	23 065
27 Минерална горива, минерална уља и производи њихове дестилације; битуменозне материје; минерални воскови / Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes	630 960	716 462
28 Неоргански хемијски производи; органска и неорганска једињења племенитих метала, метала ријетких земљи, радиоактивних елемената и изотопи / Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes	395 428	49 630

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.

Value of export and import according to the Harmonized system, 2023

(наставак/continued)

хил. KM / thous. KM

Глава Chapter	Извоз Export	Увоз Import
29 Органски хемијски производи / Organic chemicals	3 270	32 268
30 Фармацеутски производи / Pharmaceutical products	37 922	259 881
31 Ђубрива / Fertilizers	522	78 291
32 Екстракти за штављење или бојење; танини и њихови деривати; боје за текстил, пигменти и друге материје за бојење; припремљене премазне боје и лакови; китови и друге масе за заптивање; штампарске боје и мастила / Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other coloring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks	17 278	63 190
33 Етерична уља и резиноиди; парфимеријски, козметички или тоалетни производи / Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations	4 818	55 642
34 Сапун, органски површински активна средства, препарати за прање, подмазивање, вјештачки воскови, припремљени воскови, препарати за полирање и чишћење, свијеће и слични производи, пасте за моделирање, „зубарски воскови“ зубарски препарати на бази гипса / Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modeling pastes, 'dental waxes' and dental preparations	2 172	29 804
35 Бјеланчевинасте материје, модификовани скробови; љепила; ензими / Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes	1 068	18 010
36 Експлозивни; пиротехнички производи; шибице; пирофорне легуре; запаљиви препарати / Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations	6 878	4 736
37 Производи за фотографске и кинематографске сврхе / Photographic or cinematographic goods	-	1 018
38 Разни производи хемијске индустрије / Miscellaneous chemical products	10 959	77 037
39 Пластичне масе и производи од пластичних маса / Plastics and articles thereof	157 444	411 603
40 Каучук и производи од каучука / Rubber and articles thereof	12 924	101 774
41 Сiroва кожа са длаком или без длаке (осим крзна) и штављена кожа / Raw hides and skins (other than fur skins) and leather	15 891	100 388
42 Производи од коже; седларски и сарачки производи; предмети за путовање, ручне торбе и слични контејнери; производи од животињских цријева (осим од дудовог свилца) / Articles of leather; saddler and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)	1 373	17 428
43 Природно и вјештачко крзно; производи од крзна / Fur skins and artificial fur; manufactures thereof	6	590
44 Дрво и производи од дрвета; дрвени угаљ / Wood and articles of wood; wood charcoal	536 750	115 074
45 Плута и производи од плуте / Cork and articles of cork	3	381
46 Производи од сламе и еспарта и осталих материјала за плетарију; корпарски и плетарски производи / Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basket ware and wickerwork	1	386
47 Дрвна целулоза или целулоза од осталих влакнастих целулозних материјала; остаци и отпаци од хартије и картона намијењени поновној преради / Pulp of wood or of other fibrous cellulose material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard	7 423	47 411
48 Хартија и картон; производи од хартијне масе, хартије или од картона / Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard	148 958	123 598
49 Штампане књиге, новине, слике и остали производи графичке индустрије, рукописи, куцани текстови и планови / Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts, typescripts and plans	5 070	24 130
50 Свила / Silk	-	354
51 Вуна, фина или груба животињска длака; предиво и тканине од коњске длаке / Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric	41	8 096
52 Памук / Cotton	16 471	20 449
53 Остала биљна текстилна влакна; предиво од хартије и тканине од предива од хартије / Other vegetable textile fibers; paper yarn and woven fabrics of paper yarn	1	235
54 Вјештачи или синтетички филаменти / Man-made filaments	1 318	32 342
55 Вјештачка или синтетичка влакна, сјечена / Man-made staple fiber	23 498	30 737

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023

(наставак/continued)

хил. КМ / thous. КМ

Глава Chapter	Извоз Export	Увоз Import
56 Вата, филц и неткани материјал; специјална предива; конопци; каблови и производи од њих / <i>Wadding, felt and non woven; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof</i>	2 957	24 369
57 Теписи и остали текстилни подни покривачи / <i>Carpets and other textile floor coverings</i>	269	4 742
58 Специјалне тканине; текстилни производи добијени тафтинг поступком; чипке; таписерије; позамантерија; вез / <i>Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery</i>	1 534	17 025
59 Текстилни материјали импрегнисани, премазани, превучени, прекривени или ламинирани; текстилни производи погодни за техничке сврхе / <i>Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use</i>	559	46 538
60 Плетени или хеклани материјали / <i>Knitted or crocheted fabrics</i>	4 823	66 051
61 Одјећа и прибор за одјећу, плетени или кукичани / <i>Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted</i>	237 412	212 928
62 Одјећа и прибор за одјећу, осим плетених или кукичаних производа / <i>Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted</i>	60 627	77 661
63 Остали готови текстилни производи; сетови; изношена дотрајала одјећа и дотрајали текстилни производи; крпе / <i>Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags</i>	5 998	19 109
64 Обућа, камашне и слични производи; дијелови тих производа / <i>Footwear, gaiters and the like; parts of such articles</i>	549 669	195 334
65 Шешири, капе и остале покривке за главу и њихови дијелови / <i>Headgear and parts thereof</i>	1 682	3 183
66 Кишобрани, сунцобрани, штапови, штапови – столице, бичеви, корбачи и њихови дијелови / <i>Umbrellas, sun umbrellas, walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof</i>	4 763	772
67 Препарирано перје и паперје и производи израђени од перја и паперја; вјештачко цвијеће; производи од људске косе / <i>Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair</i>	20	1 901
68 Производи од камена, гипса, цемента, бетона, азбеста, лискуна и сличних материјала / <i>Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials</i>	13 885	36 663
69 Керамички производи / <i>Ceramic products</i>	2 292	63 271
70 Стакло и производи од стакла / <i>Glass and glassware</i>	5 644	50 897
71 Природни и култивирани бисери, драго и полудраго камење, племенити метали, метали платирани племенитим металима и производи од њих; имитације накита; метални новац / <i>Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin</i>	10 828	8 248
72 Гвожђе и челик / <i>Iron and steel</i>	103 739	238 118
73 Производи од гожђа и челика / <i>Articles of iron or steel</i>	476 828	225 214
74 Бакар и производи од бакра / <i>Copper and articles thereof</i>	21 693	39 980
75 Никл и производи од никла / <i>Nickel and articles thereof</i>	0	442
76 Алуминијум и производи од алуминијума / <i>Aluminum and articles thereof</i>	80 548	86 270
78 Олово и производи од олова / <i>Lead and articles thereof</i>	605	147
79 Цинк и производи од цинка / <i>Zinc and articles thereof</i>	1 214	8 446
80 Калај и производи од калаја / <i>Tin and articles thereof</i>	0	175
81 Остали прости метали; кермети, производи од њих / <i>Other base metals; cermets; articles thereof</i>	9	332
82 Алати, ножарски производи и прибор за јело од простих метала; њихови дијелови од простих метала / <i>Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal</i>	19 463	28 018
83 Разни производи од простих метала / <i>Miscellaneous articles of base metal</i>	10 604	41 897
84 Нуклеарни реактори, котлови, машине, апарати и механички уређаји; њихови дијелови / <i>Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof</i>	350 189	548 460

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.

Value of export and import according to the Harmonized system, 2023

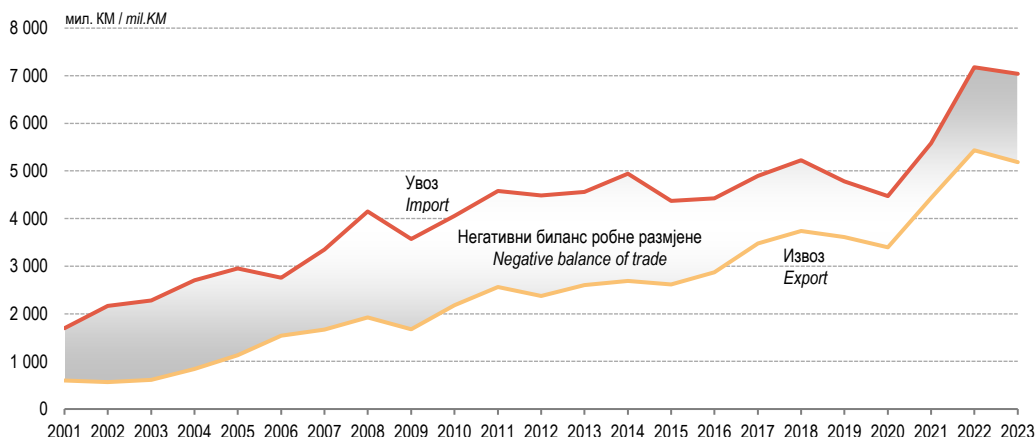
(наставак/continued)

хиљ. КМ / thous. KM

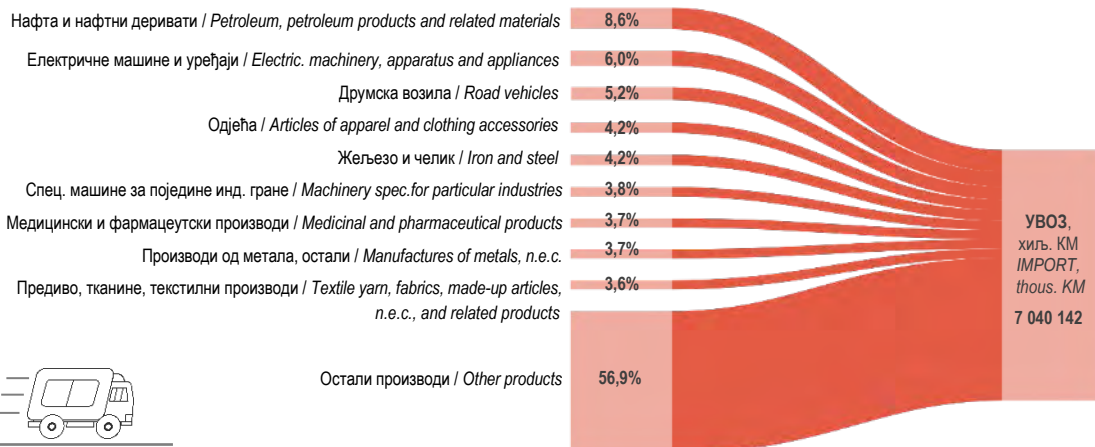
Глава Chapter	Извоз Export	Увоз Import
85 Електричне машине и опрема и њихови дијелови; апарати за снимање или репродукцију звука; телевизијски апарати за снимање или репродукцију слике и звука и дијелови и прибор за те производе / <i>Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles</i>	353 915	543 816
86 Шинска возила и њихови дијелови; железнички и трамвајски колосијечни склопови и прибор и њихови дијелови; механичка и електромеханичка сигнална опрема за саобраћај свих врста / <i>Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signaling equipment of all kinds</i>	15 430	3 234
87 Возила, осим железничких или трамвајских шинских возила и њихови дијелови и прибор / <i>Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories thereof</i>	43 742	438 353
88 Ваздухоплови, космичке летилице и њихови дијелови / <i>Aircraft, spacecraft, and parts thereof</i>	176	657
89 Бродови, чамци и пловеће конструкције / <i>Ships, boats and floating structures</i>	255	428
90 Оптички, фотографски, кинематографски и мјерни инструменти, инструменти за испитивање тачности, медицински инструменти и апарати; њихови дијелови и прибор / <i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories thereof</i>	11 859	82 656
91 Часовници и њихови дијелови / <i>Clocks and watches and parts thereof</i>	2 455	7 801
92 Музички инструменти, дијелови и прибор за те производе / <i>Musical instruments; parts and accessories of such articles</i>	237	1 615
93 Оружје и муниција; њихови дијелови и прибор / <i>Arms and ammunition; parts and accessories thereof</i>	5 300	5 859
94 Намјештај; носачи мадраца; опрема за кревете и слични производи; лампе и друга свијетлећа тијела д.н.; освјетљени знаци, освјетљене плочице са именима и слично; монтажне зграде / <i>Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated buildings</i>	335 881	83 235
95 Играчке, реквизити за друштвене игре и спорт; њихови дијелови и прибор / <i>Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof</i>	12 726	49 251
96 Разни производи / <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	1 057	31 383
97 Предмети умјетности, колекција и старина / <i>Works of art, collectors' pieces and antiques</i>	61	114
98 Нераспоређено / <i>Unclassified</i>	-	-

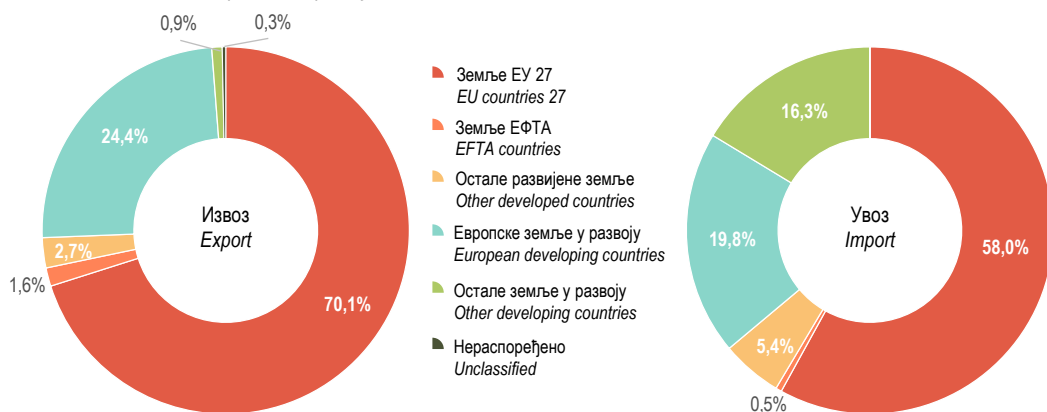
Г-20.1. Биланс робне размјене са иностранством
External trade balance

Г-20.2 Структура вриједности извоза и увоза најзаступљенијих производа према одсјецима СТМК, 2023.
Structure of export and import value of the most represented products according to divisions of SITC, 2023

Г-20.3. Структура вриједности извоза и увоза по економским групацијама земаља, 2023.
Structure of value of export and import by economical classification of countries, 2023

Г-20.4. Земље са највећим учешћем у обиму размјене са Републиком Српском, 2023.
Countries with the highest share in the volume of trade with Republika Srpska, 2023

